

GROEP 5 EN 6

DE PATRONENONTWERPER

De indeling van de ochtend is als volgt:

Schoolbrede start (15 minuten)

Zie hoofdstuk 'Schoolbrede start en afsluiting'.

Deel 1 – Inleiding op de dag (15 minuten)

De hele ochtend staat in het teken van patronen, die gemaakt worden met behulp van tegels. *In elk huis, en op straat, zien we tegels, grote en kleine vierkantjes, van aardewerk, steen of ander materiaal. In de 17^e eeuw werden in Nederland Delfts blauwe aardewerken tegels gemaakt, tegels met een versiering. We gaan deze ochtend ervaren wat je allemaal met tegels kunt doen: ieder kind in deze klas is vandaag een patronenontwerper!*

Deel 2 – Circuit (110 minuten)

Het circuit bestaat uit zeven activiteiten (zes activiteiten en een reserve-activiteit) van 15 tot 20 minuten elk. De kinderen werken in groepjes. Het gaat in de activiteiten steeds om 'herhalende patronen'. In feite lijken alle activiteiten op elkaar, ze bereiden de kinderen voor op de grotere ontwerpactiviteiten in het tweede circuit, na de pauze. De activiteiten zijn:

- 1 Oude tegels
- 2 Slinger of rondje knippen
- 3 De hoek om
- 4 Cirkel rondspiegelen
- 5 Lachebekjes
- 6 Driehoeken en kubussen
- 7 Tegels maken met de computer (extra)

Deel 3 – Keuzeactiviteiten (50 minuten)

De kinderen maken een eigen kunstwerk. Ze kunnen daarbij kiezen uit drie activiteiten:

- 1 aardappels stempelen
- 2 cirkelpatronen
- 3 envelop-vogel (extra moeilijk)

Deel 4 – Terugblik en inrichten tentoonstelling (10 minuten)

De gemaakte kunstwerken worden samen bekeken en besproken en de kinderen richten de tentoonstelling in. (Zie ook deel 4 van het hoofdstuk 'Schoolbrede start en afsluiting'.)

Op <http://onderwijs.boijmans.nl/grote-rekendag-2015> staan afbeeldingen van kunstwerken die u bij enkele activiteiten voor groep 5 en 6 kunt gebruiken.

GROEP 5 EN 6

DEEL 1 Inleiding op de dag

15 minuten

Materiaal

- eventueel een of enkele vierkante badkamertegels
- eventueel afbeeldingen van tegels op <http://onderwijs.boijmans.nl/grote-rekendag-2015>

Activiteit

- Laat kinderen vertellen waar zij in hun eigen huis tegels hebben, en wat de functies zijn van die tegels. Laat eventueel een of enkele tegels zien. Bespreek waarom en hoe er bijvoorbeeld tegels gebruikt worden in de badkamer, in de keuken en op de vloer.
- Sta even stil bij wat er speciaal is aan het gebruik van tegels. Ga hierbij in ieder geval in op de volgende punten:
 - de tegels op een muur of vloer zijn meestal even groot;
 - het is makkelijk om tegels op een groot oppervlak aan te brengen;
 - door tegels met verschillende kleuren of vormen volgens een bepaald patroon aan te brengen, kun je een muur of vloer decoreren.
- Laat kinderen nadenken over wat er gebeurt als je een vierkante tegel 90 graden of een kwartslag draait. Ga na of kinderen de woorden '90 graden' of 'kwartslag' kennen en bespreek zo nodig de betekenis ervan. Controleer eventueel redeneringen van kinderen door echte tegels te draaien.
- In de tweede deel van de ochtend gaat elk kind een eigen tegel van 15 x 15 cm maken. Bespreek daarom ook kort hoe de kinderen zelf een tegel zouden versieren en indelen.

Extra

- Nederland is beroemd vanwege het Delfts blauwe aardewerk, dat hier vanaf de 17^e eeuw werd gemaakt. In deze musea zijn hiervan fraaie voorbeelden te zien: Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam (www.boijmans.nl of <http://onderwijs.boijmans.nl/grote-rekendag-2015>) en het Nederlands Tegelmuseum in Otterlo (www.nederlandstegelmuseum.nl).
- In deze activiteit ontstaan patronen omdat dezelfde figuren telkens terugkomen, al dan niet gespiegeld of gedraaid. Het onderzoeken van deze patronen is een onderdeel van het leerstofgebied meetkunde.

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit

110 minuten

Materiaal

- Zie de beschrijving van de verschillende activiteiten.

Vorbereiding

- Maak groepjes van 3 of 4 kinderen.
- Leg de materialen en de opdrachten klaar.

Activiteit

- Vertel de kinderen wat er gaat gebeuren: ze gaan in circuitvorm een aantal korte activiteiten doen volgens een vaste volgorde. Bij een afgesproken signaal wordt er doorgedraaid.
- Bespreek de activiteiten bij de verschillende stations en deel vervolgens de kinderen in.
- Een activiteit duurt 15 tot 20 minuten. De activiteiten zijn:
 - 1 Oude tegels
 - 2 Slinger of rondje knippen
 - 3 De hoek om
 - 4 Cirkel rondspiegelen
 - 5 Lachebekjes
 - 6 Driehoeken en kubussen
 - 7 Tegels maken met de computer (extra)

Activiteit 7 is een optionele activiteit voor groepjes die eerder klaar zijn met hun opdracht. Maak deze uitloopactiviteit niet te aantrekkelijk, om te voorkomen dat kinderen de andere activiteiten af gaan raffelen.

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 1

Oude tegels

Materiaal

- blad 1 'Knipblad oude tegels'
- per kind blad 2 'Oude tegels'
- eventueel afbeeldingen van oude tegels van: <http://onderwijs.boijmans.nl/grote-rekendag-2015>

Vorbereiding

- Eventueel kunt u zelf de verschillende tegels al uitknippen uit het knipblad (blad 1), maar dit kunnen de kinderen ook zelf doen.

Activiteit

- Geef de kinderen de uitgeknipte tegels of laat ze de tegels zelf uitknippen (blad 1).
- Vraag de kinderen om per groepje een tegel uit te kiezen.
- Ieder kind tekent op zijn eigen blad (blad 2) vier keer het hoekpatroon van de gekozen tegel, zoals in het voorbeeld.
- Laat de kinderen van ieder groepje hun tekening uitknippen en aan elkaar plakken. Zo kunnen ze zien hoe het patroon van dezelfde tegels tegen elkaar eruitziet.

Wandtegels, circa 1600-1700, Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam.

GROEP 5 EN 6

BLAD 1 Knipblad oude tegels

Knip deze tegels los. Ieder groepje kiest een tegel en tekent op het werkblad (blad 2) de hoekversiering na.

GROEP 5 EN 6

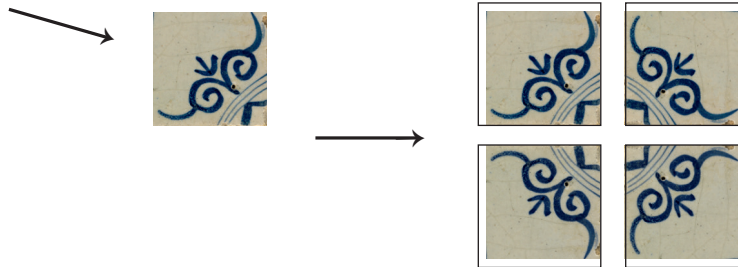
BLAD 2 Oude tegels

Deze tegel is gemaakt in 1640 door een Nederlandse kunstenaar.

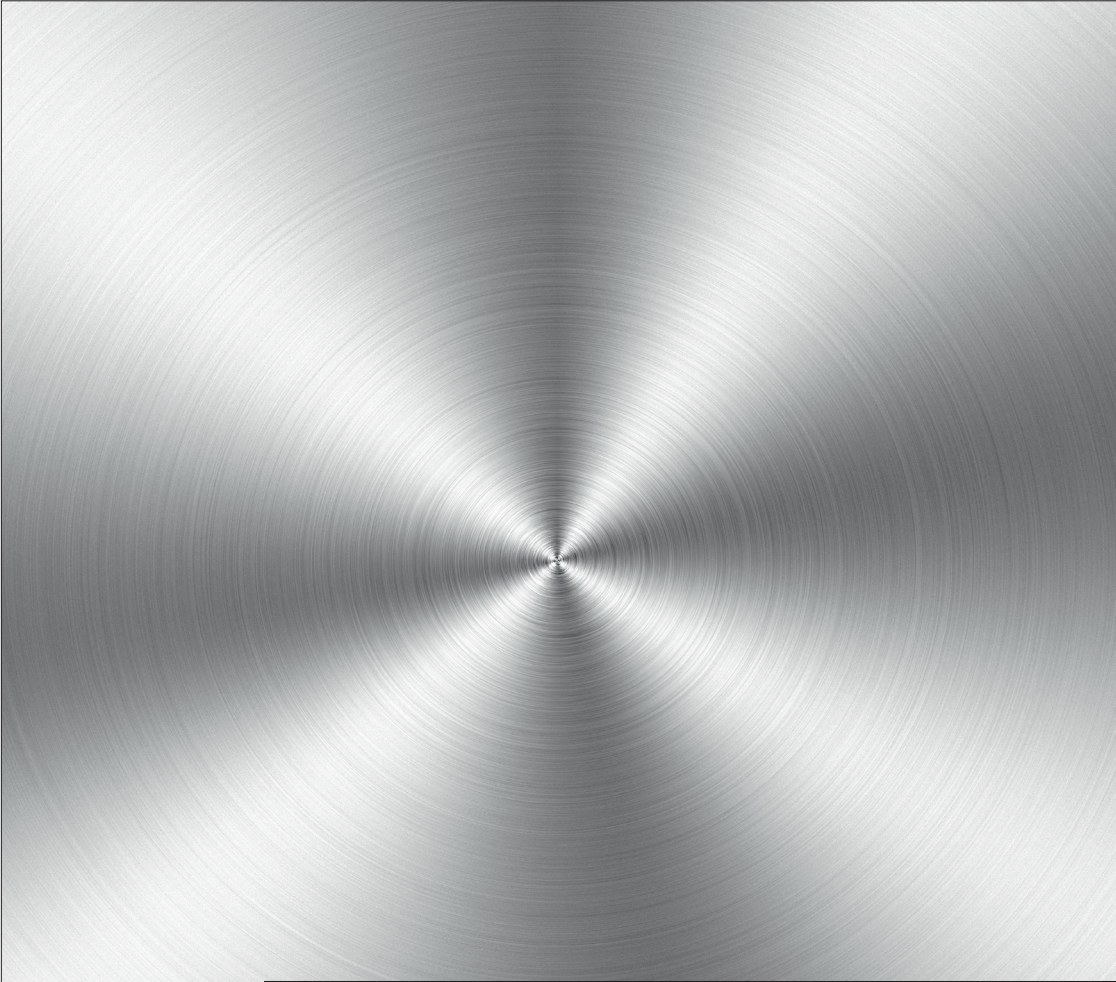
Voorbeeld

Teken de hoekjes van de tegel in de vierkantjes

Nu jij!

Kies samen met je groepje een tegel uit (er zijn zes voorbeeld-tegels). Teken nu (ieder op je eigen blad) steeds een hoekje van die tegel in de vierkanten hieronder, zodat het mooi past. Knip dan jullie tekeningen uit en plak ze aan elkaar.

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 2

Slinger of rondje knippen

Materiaal

- per kind blad 3 'Slingers'
- papier, vouwblaadjes en lange stroken gekleurd papier, makkelijk vouwbaar en knipbaar
- scharen

Activiteit

- Bij slingers zie je vaak dezelfde figuur, zoals een poppetje of een boom, steeds terugkomen. Laat de kinderen bedenken hoe je een mooie figuur kunt knippen die steeds terugkomt in een slinger of in een kringetje (rondje).
- Laat de kinderen dergelijke figuren knippen met behulp van blad 3.

Extra

- Door blaadjes één of meer keren te vouwen, ontstaat een patroon met figuren die gespiegeld zijn ten opzichte van de vouwlijn. Maak de kinderen hiervan bewust door dit tijdens de introductie van het circuit al even te laten zien.

GROEP 5 EN 6

BLAD 3 Slingers

1 Een boom

Teken een boom op een vouwblaadje en knip hem uit.
 Deze boom hiernaast is niet zo mooi. De ene kant is anders dan de andere kant.
 De boom is niet symmetrisch.
 Er is een manier om de boom wel symmetrisch te maken.
 Vouw het vouwblaadje dubbel en teken een halve boom. Knip hem uit.
 Wat heb je nu: Twee halve bomen of één hele?
 Waar moet je op letten om een hele boom te krijgen?

2 Meer bomen

Vouw het vouwblaadje een keer dubbel. Teken een boom en knip hem uit.
 Zorg dat je niet twee bomen krijgt.
 Is het gelukt? Wat heb je nu? Losse bomen of een slinger met bomen op een rijtje?
 Zijn de bomen hetzelfde?

Deze bomen zitten met de takken aan elkaar. Kan het ook anders? Kunnen ze met de stam aan elkaar?
 Waar moet je op letten, zodat het niet allemaal losse bomen worden?

3 Nog meer bomen

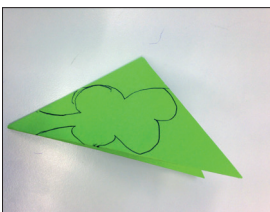
Vouw je vouwblaadje twee keer dubbel. Dat kan op allerlei manieren.
 Probeer ze allemaal uit, teken steeds een boom en knip hem uit.
 Hoeveel bomen krijg je nu? Zijn ze allemaal hetzelfde? Wordt het een slinger of een kringetje?

Een lastige vraag: zou een slinger of kringetje met drie bomen ook kunnen? Probeer het maar.

4 Nog veel meer bomen

Maak van een vouwblaadje een kringetje met acht bomen.
 Maak van een lange strook papier een bomenslinger.

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 3

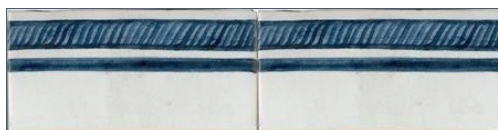
De hoek om

Materiaal

- per kind blad 4 'De hoek om'

Activiteit

- Kijk in deze activiteit met de kinderen naar randen van tegelwerk.

Het maken van randen is geen probleem, als je alleen rechtdoor gaat.
Maar wat moet je doen als je bij een hoek komt?

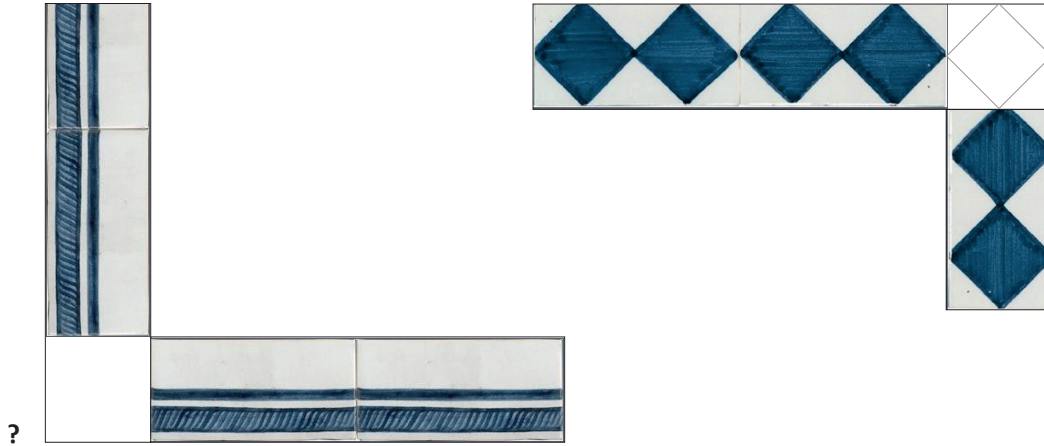
Zo ga je mooi de hoek om.

Hoe moeten we hier mooi de hoek om?

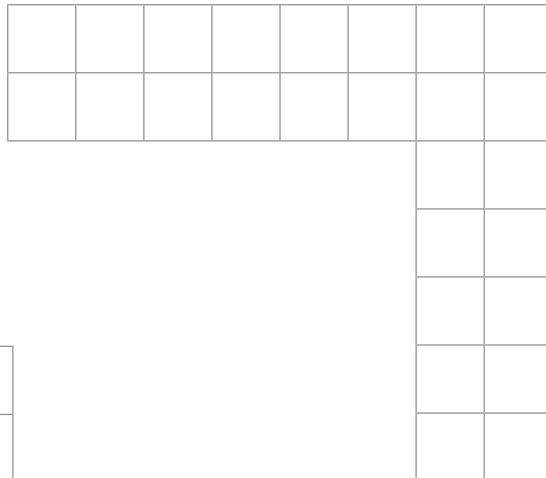
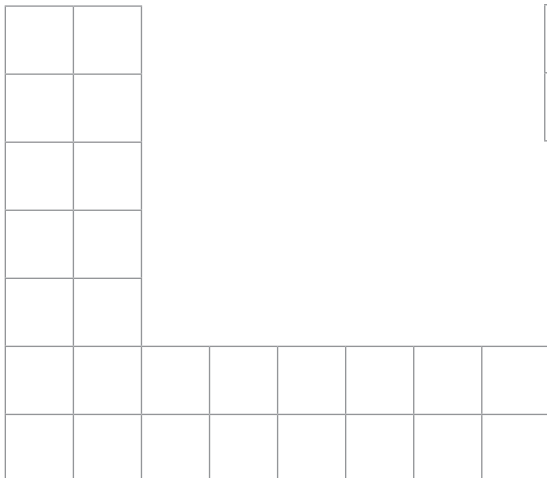
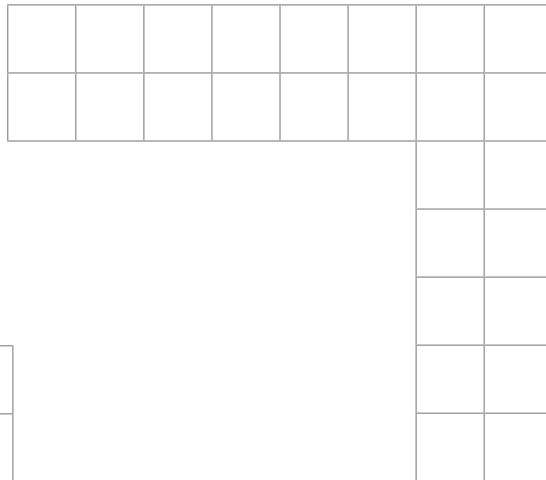
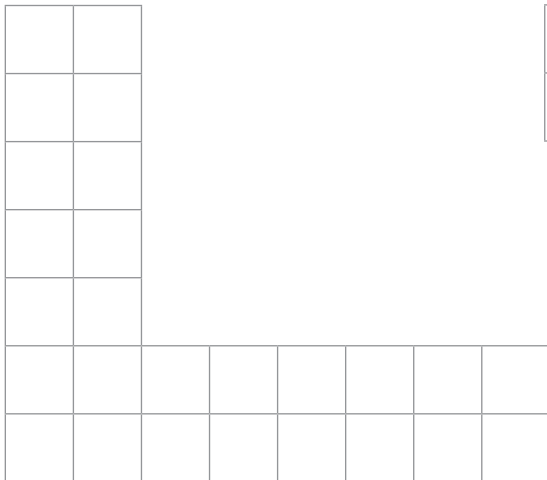
- Laat de kinderen aan de hand van blad 4 'De hoek om' een randversiering ontwerpen en bedenken hoe je daarbij de hoek om gaat.

GROEP 5 EN 6

BLAD 4 De hoek om

Maak nu je eigen randje en laat zien hoe jij het hoekje om gaat.

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 4

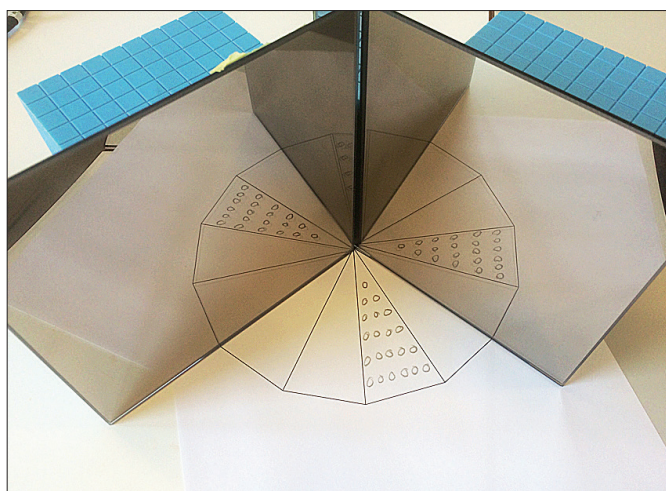
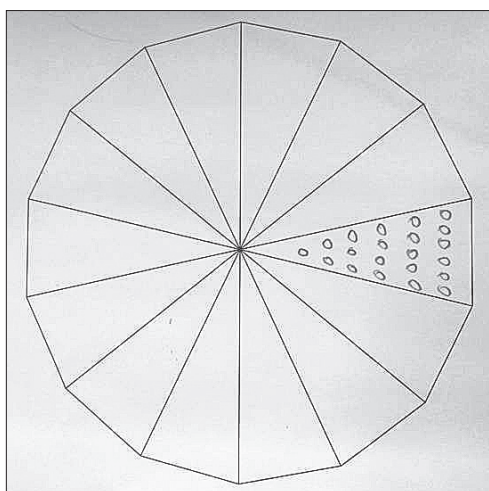
Cirkel rondspiegelen

Materiaal

- per kind blad 5 'Hoeken en spiegels'
- twee spiegeltegels van 15 x 15 cm of 30 x 30 cm (te koop bij bouwmarkten)
- potloden of stiften
- fotocamera

Activiteit

- Vraag de kinderen om in één part van de cirkel op blad 5 een vrij te kiezen patroon te maken. Laat ze dit patroon ook inkleuren. Laat de kinderen vervolgens met de twee spiegeltegels de suggestie wekken dat de hele cirkel op deze manier volgetekend is.

Extra

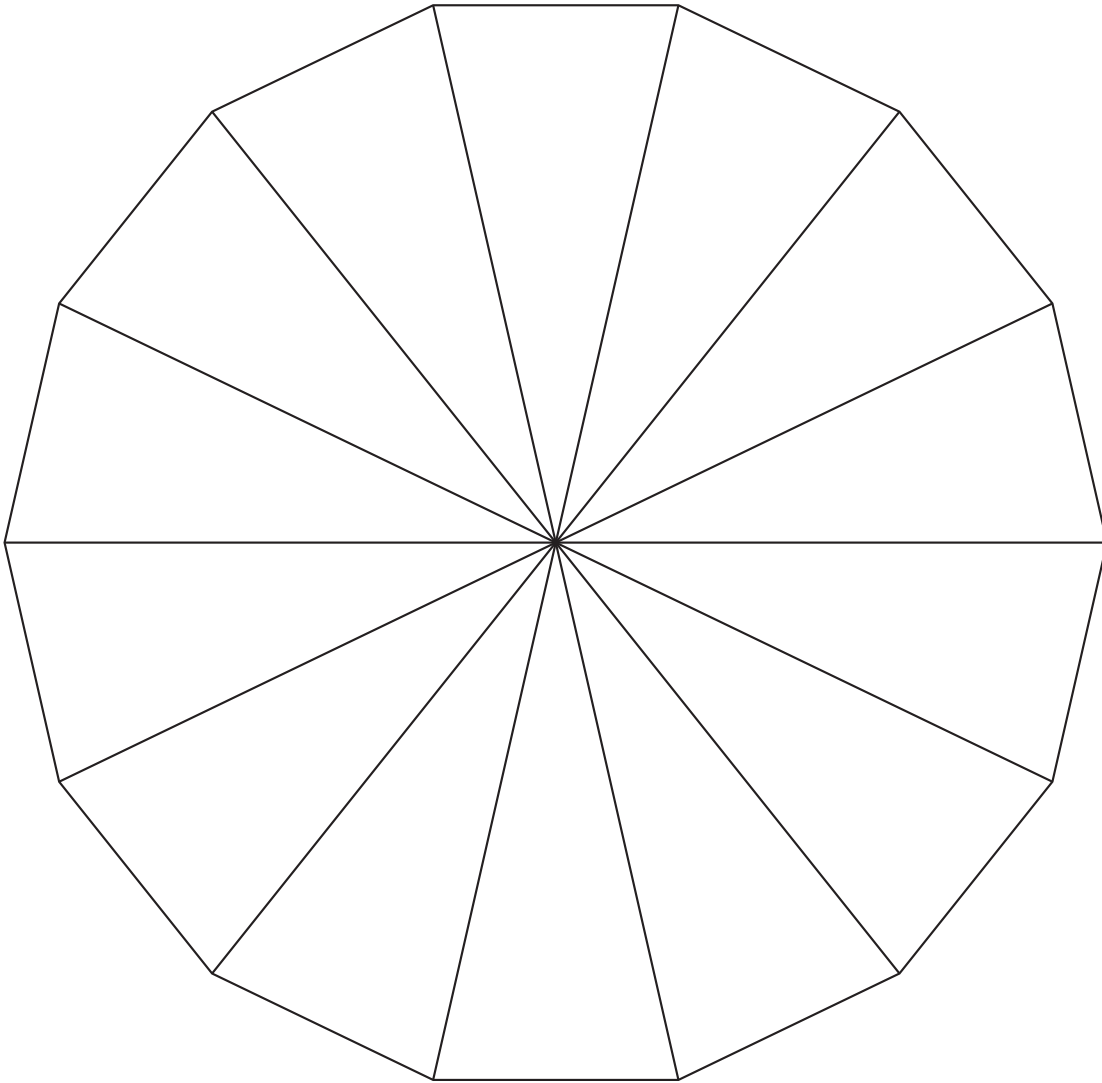
- Vraag de kinderen om een foto te maken van het patroon dat met de spiegels is gemaakt, of laat de begeleider dit doen. De foto's kunnen worden opgenomen in de tentoonstelling.

GROEP 5 EN 6

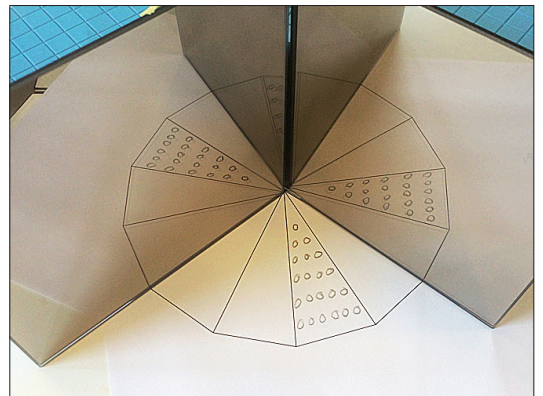
BLAD 5 Hoeken en spiegels

Nodig:

- twee spiegeltegels van 15 x 15 cm of 30 x 30 cm
- potloden of stiften

Teken een patroon in een van de taartpunten.
 Kleur dit patroon.
 Kijk daarna met twee spiegels of je deze cirkel kunt zien
 in jouw tekening.

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 5

Lachebekjes

Materiaal

- per kind blad 6 'Lachebekjes'
- 6 afdrukken van blad 7 'Knipblad lachebekjes'
- scharen

Activiteit

- Laat de kinderen uitzoeken wat het kleinste tegeltje is waarmee het onderstaande patroon gemaakt kan worden. Om dat uit te zoeken, gaan ze op zoek naar herhaling. Dat doen ze in deze tekening, die is geïnspireerd op het werk van de kunstenaar M.C. Escher. De tekening kan gemaakt worden met een tegeltje dat de kinderen telkens neerleggen, of met een stempel.

GROEP 5 EN 6

BLAD 6 Lachebekjes

Deze tekening lijkt op een tekening die is gemaakt door Escher, een Nederlandse kunstenaar, die leefde van 1898 tot 1972.

Patroon met lachebekjes.

De tekening bestaat uit gele en oranje lachebekjes, die precies in elkaar passen.

Een gele lachebek.

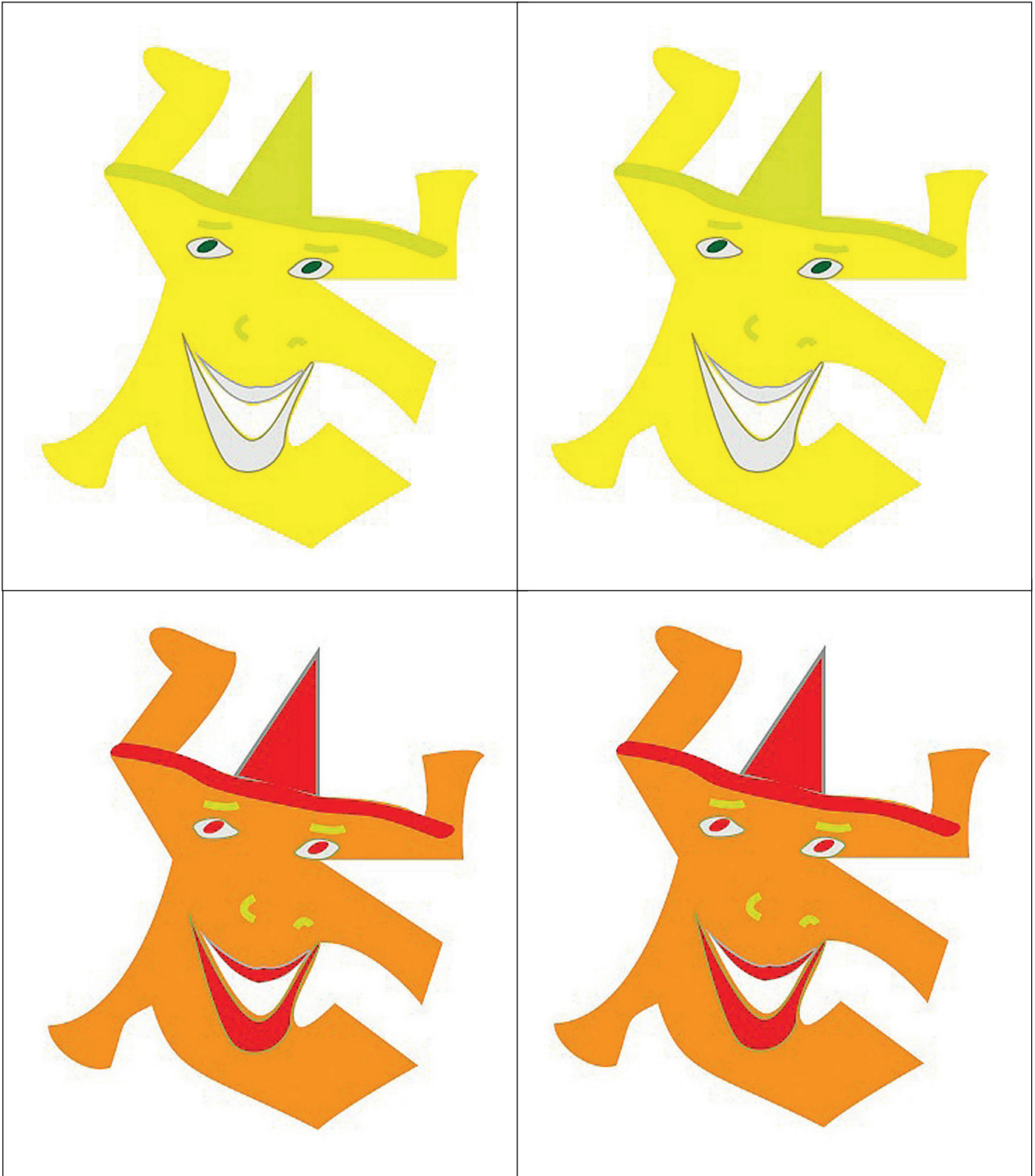
Een oranje lachebek.

- 1 Hoeveel hele lachebekjes staan er op de tekening? Hoeveel gele en hoeveel oranje?
- 2 Hoeveel punthoeden zijn er getekend? Hoeveel gele en hoeveel rode punthoeden?
- 3 Hoeveel hele ogen staan er? Hoeveel van gele en hoeveel van oranje lachebekjes?
- 4 Op het knipblad staan vier plaatjes. Knip ze uit en plak samen alle plaatjes aan elkaar zodat de lachebekjes netjes aan elkaar vast zitten. Kun je de plaatjes tegen elkaar aan leggen of moet je ze over elkaar heen leggen?

GROEP 5 EN 6

BLAD 7 Knipblad lachebekjes

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 6

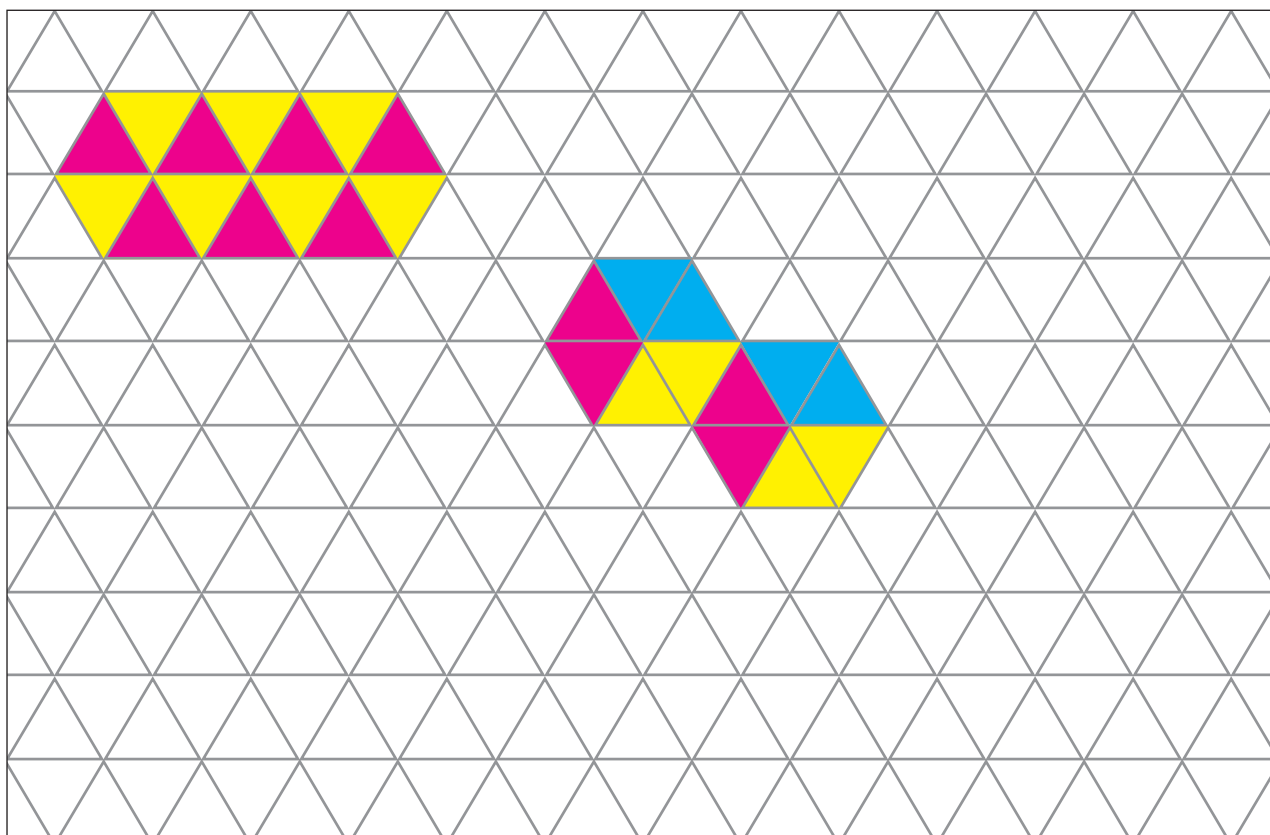
Driehoeken en kubussen

Materiaal

- per kind blad 8 'Driehoeken en kubussen'
- kleurpotloden of stiften

Activiteit

- De kinderen kleuren een mooi patroon op het werkblad.
- Vertel dat ze niet het hele werkblad hoeven in te kleuren.

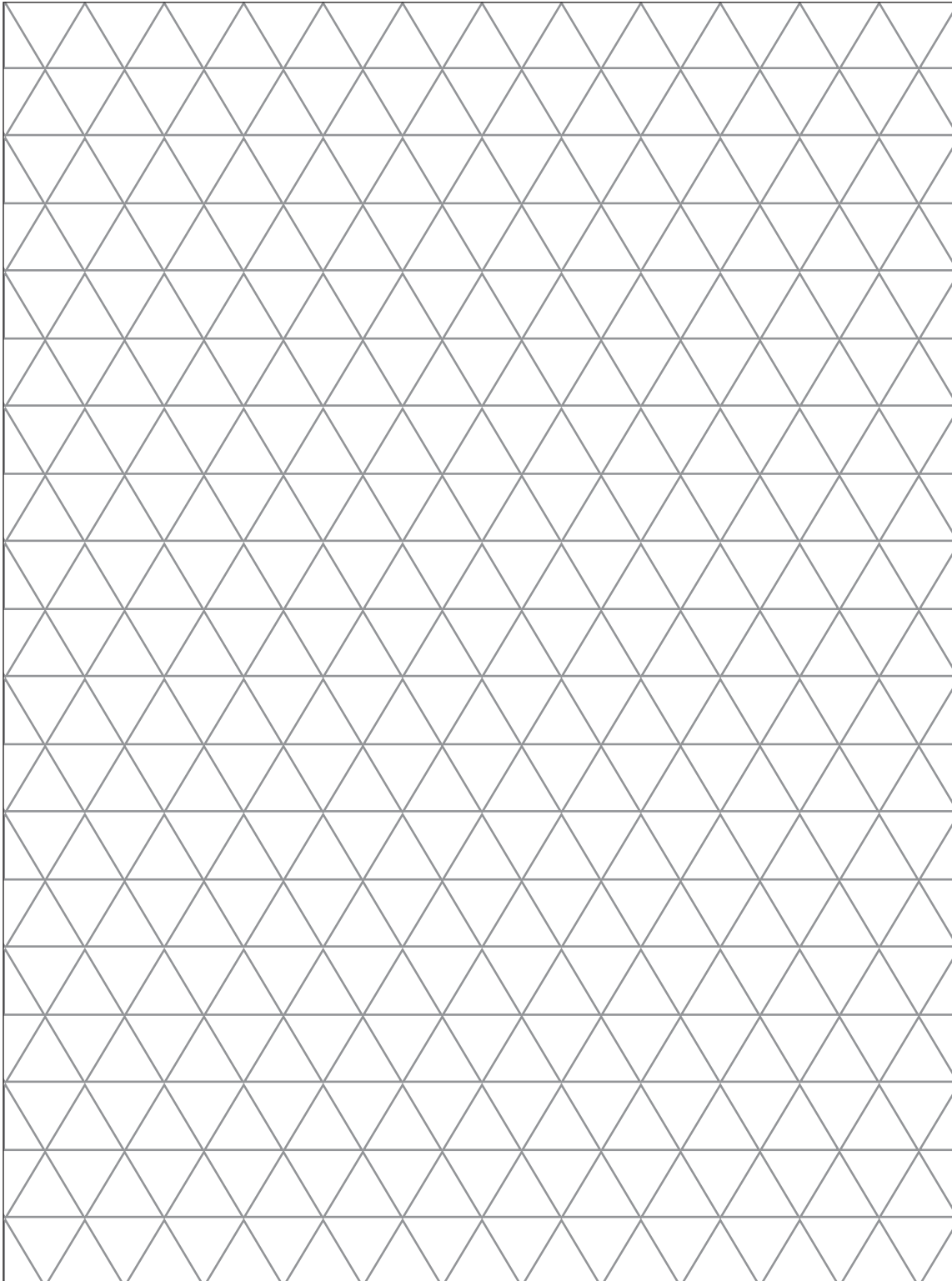
Extra

- Als kinderen met drie kleuren werken, kan de suggestie ontstaan dat er sprake is van kubussen. Laat de kinderen dit zelf ontdekken, maar laat dit liever niet vooraf zien. De kinderen zullen dan kiezen voor het nadoen in plaats van zelf ontdekken.

GROEP 5 EN 6

BLAD 8 Driehoeken en kubussen

Kleur de driehoeken op zo'n manier dat het een mooi patroon oplevert.
Extra moeilijk: bij sommige patronen lijkt het net alsof er kubussen ontstaan. Probeer maar!

GROEP 5 EN 6

DEEL 2 Circuit – Activiteit 7 (extra)

Tegels maken met de computer

Materiaal

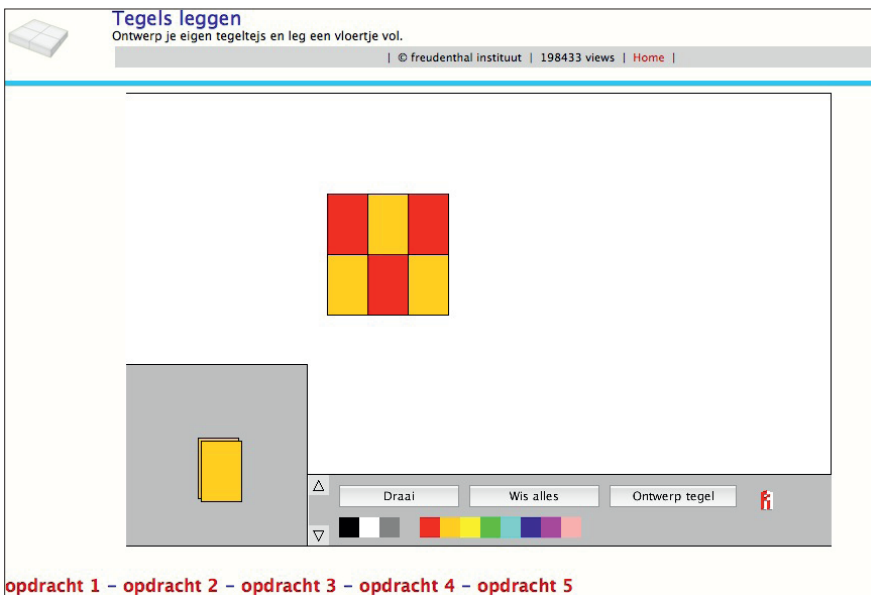
- computer met internetverbinding

Voorbereiding

- Zet het programma 'Tegels leggen' (www.fisme.science.uu.nl/toepassingen/00146) van www.RekenWeb.nl klaar.
- Gebruik deze activiteit als extra activiteit voor kinderen die klaar zijn.
- Laat twee kinderen samen aan de opdrachten werken.

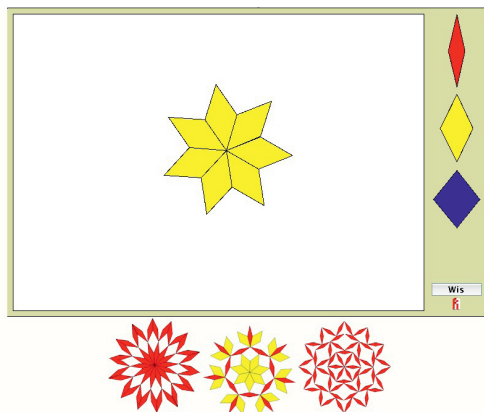
Activiteit

- Laat de kinderen werken aan de opdrachten 1 t/m 5.

Extra

- Laat de kinderen werken aan het programma 'Sterren leggen' van het RekenWeb, www.fisme.science.uu.nl/toepassingen/00500.

GROEP 5 EN 6

DEEL 3 Keuzeactiviteiten

50 minuten

Materiaal

Zie de beschrijving van de verschillende activiteiten.

Vorbereiding

- Zorg eventueel voor begeleiding door ouders of pabostudenten.
- Neem de drie keuzeactiviteiten door met de kinderen en de begeleiders.
- Deel de kinderen in.
- Leg de materialen en de opdrachten klaar. De kinderen kiezen een van de drie opdrachten, dus zorg bij iedere opdracht voor voldoende materiaal voor een derde deel van de groep.

Activiteit

- De kinderen maken een eigen kunstwerk met patronen. Ze kunnen daarbij kiezen uit drie activiteiten:
 - 1 Aardappelstempel
 - 2 Cirkelpatronen
 - 3 Envelop-vogel (extra moeilijk)

GROEP 5 EN 6

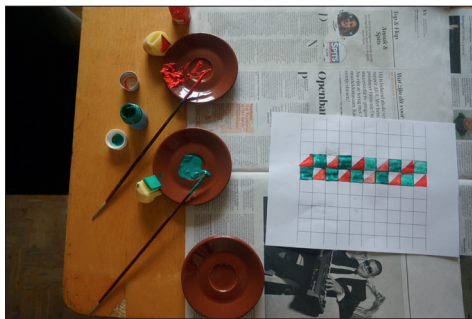
DEEL 3 Keuzeactiviteit 1 Aardappelstempel

Materiaal

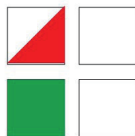
- per kind blad 9 'Ontwerpblad'
- grote aardappels
- mesjes
- verf
- papier (A3)
- eventueel voorbeelden van patronen van: <http://onderwijs.boijmans.nl/grote-rekendag-2015>

Activiteit

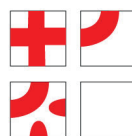
- Vertel de kinderen dat je met aardappelstempels mooie patronen kunt maken.
- Laat de kinderen een aardappel halveren en in beide helften een stempel snijden.
- Laat de kinderen met de stempel een doorlopend patroon stempelen op het ontwerpblad (blad 9).

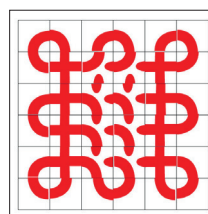
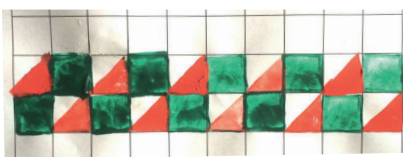
- Wijs de kinderen op voorbeelden (onder) van een doorlopend patroon. Vertel dat het niet de bedoeling is om vrij te stempelen. Ze moeten een patroon stempelen door gelijkmatig af te wisselen met kleur en/of vorm.

twee stempels (makkelijk)

drie stempels (moeilijker)

Extra

- Bespreek voorbeelden van patronen van: <http://onderwijs.boijmans.nl/grote-rekendag-2015>.
- Geef aanwijzingen aan kinderen die er moeite mee hebben om aaneensluitend te stempelen. Bijvoorbeeld: *Maak gebruik van het raster om netjes te werken. De stempels mogen gedraaid worden. Dat is juist de bedoeling! Als je wilt werken met spiegelbeelden, moet je een tweede stempel maken.*
- Voeg de ontwerpbladen van de kinderen samen tot een poster voor de tentoonstelling.

GROEP 5 EN 6

BLAD 9 Ontwerpblad

GROEP 5 EN 6

DEEL 3 Keuzeactiviteit 2

Cirkelpatronen

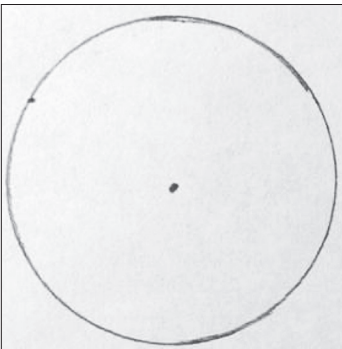
Materiaal

- groot vel (liefst dik) papier
- Per kind:
- 3 afdrukken van blad 10a 'Tegel'
 - blad 10b t/m e 'Cirkelpatronen'
 - 1 kladblaadje om te oefenen
 - 1 blikje tomatenpuree (70 gram of 140 gram) als 'kromme liniaal'
 - potlood en kleurpotloden

Activiteit

- Laat de kinderen eerst op een kladblaadje oefenen met het tekenen van een cirkel. Het is daarbij belangrijk dat ze leren om de lijn zo precies mogelijk langs het blikje te trekken. Laat hen daarom met en wijsvinger op het blikje drukken, zodat het niet verschuift tijdens het tekenen.
- Na het oefenen maken de kinderen opdracht 1 t/m 3 op blad 10 b t/m d. Ze hebben daar twee papieren tegels (blad 10a) bij nodig.
- Tot slot (opdracht 4, blad 10e) maken ze op de derde papieren tegel een eigen kunstwerk met cirkels. Deze tegel wordt straks tentoongesteld in het museum.
- Plak tot slot alle tegels van opdracht 4 op een groot vel papier en hang het op.

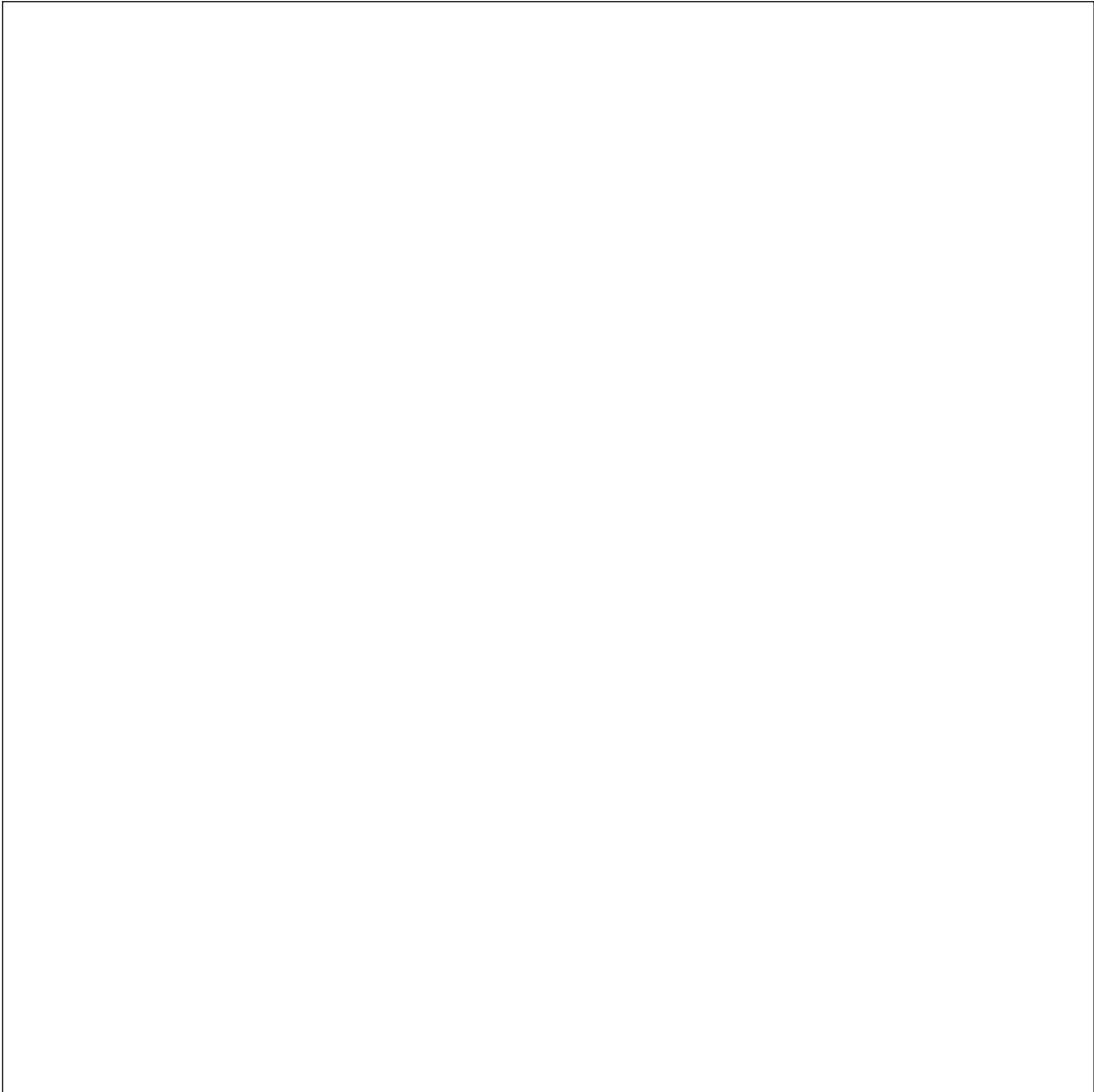

Extra

- Laat de kinderen bij opdracht 4 (blad 10e) eventueel hun cirkelpatroon op een echte tegel tekenen, in plaats van op een papieren tegel.
- Is deze activiteit te moeilijk voor de kinderen? Vervang hem dan door de activiteit 'Keerkunst met cirkelbogen' van groep 3 en 4.

GROEP 5 EN 6

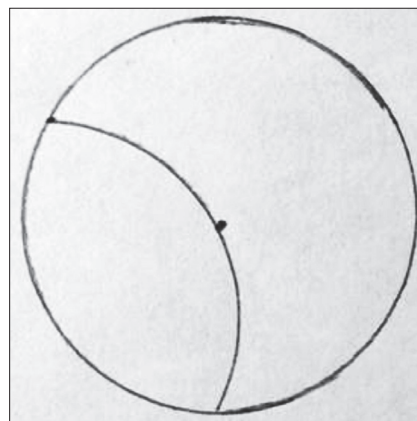
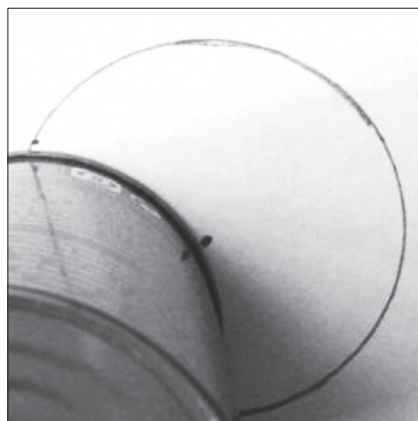
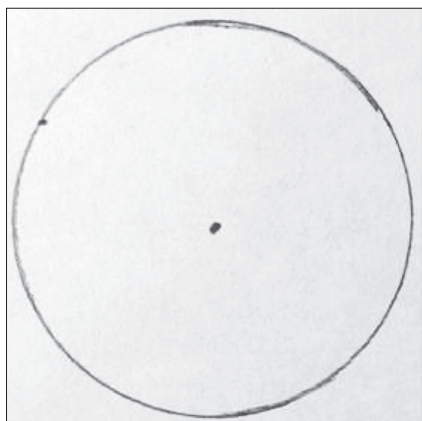
BLAD 10a Tegel

GROEP 5 EN 6

BLAD 10b Cirkelpatronen

Opdracht 1: eenvoudige cirkel

Pak een wit vel papier en teken met het blikje een cirkel. Zet een duidelijke stip op de rand van de cirkel. Schuif de rand van het blikje tegen die stip en de middenstip. Teken een boogje zoals in de figuur te zien is.

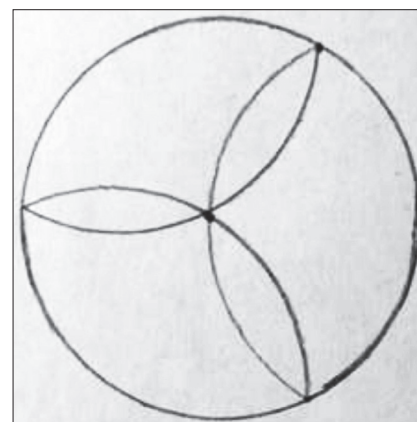
Natekenen

Dit is een cirkel met 3 stukjes van een cirkel daarbinnen.

Kijk goed hoe je deze tekening kunt maken en probeer het.

Kleur dan de tekening in met twee kleuren.

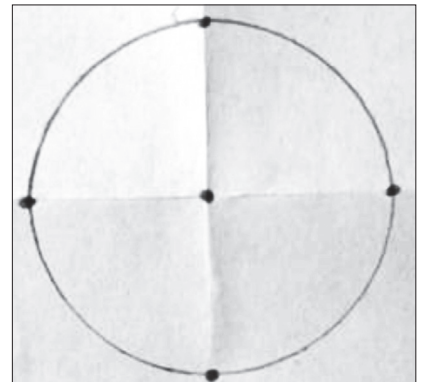
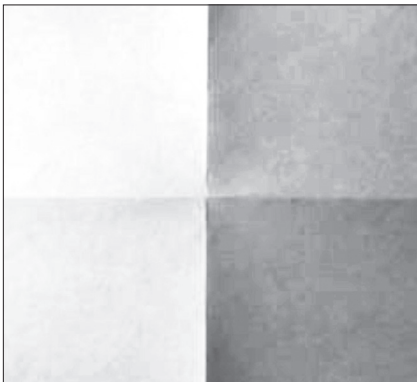
Vlakjes die aan elkaar grenzen, krijgen niet dezelfde kleur.

GROEP 5 EN 6

BLAD 10c Cirkelpatronen

Opdracht 2: cirkel met extra's

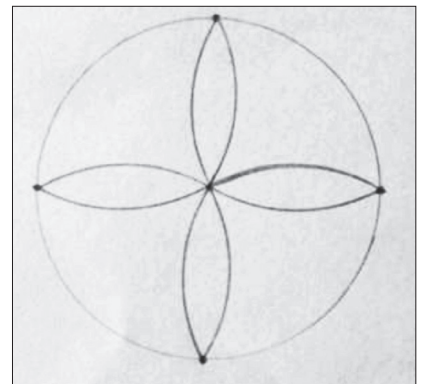

Pak een papieren tegel. Vouw het papier twee keer, zodat er een kruis ontstaat. Zet het blikje precies op het midden van het kruis. Teken een mooie cirkel en teken vijf steunpunten zoals in de figuur hierboven rechts.

Natekenen

Zoek uit hoe je met de cirkel met puntjes de figuren hiernaast kunt tekenen. Bij de figuur links zijn boogjes weggegomd.

Teken een van de figuren na en kleur die figuur in met twee kleuren. Vlakjes die aan elkaar grenzen, krijgen niet dezelfde kleur.

GROEP 5 EN 6

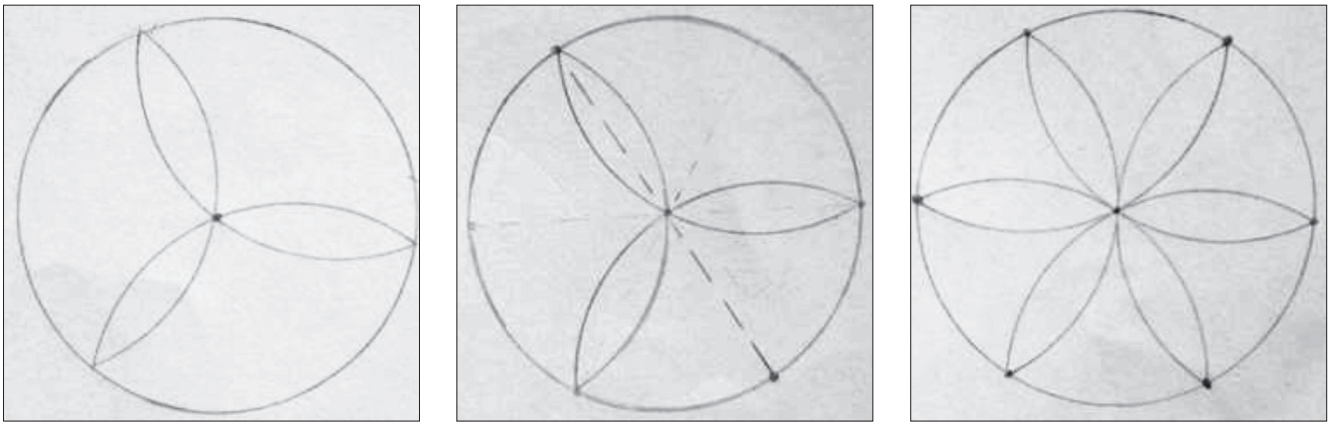
BLAD 10d Cirkelpatronen

Opdracht 3: moeilijke cirkels

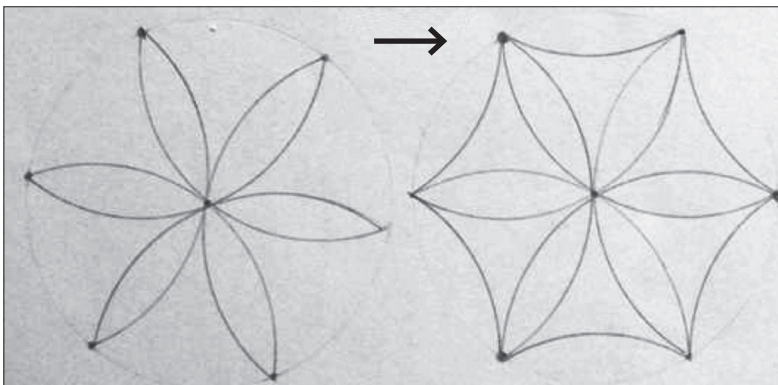
Natekenen en inkleuren

Pak een nieuwe papieren tegel. Kies een van de onderstaande voorbeelden. Teken het voorbeeld na en kleur het in. Vlakjes die aan elkaar grenzen, krijgen niet dezelfde kleur.

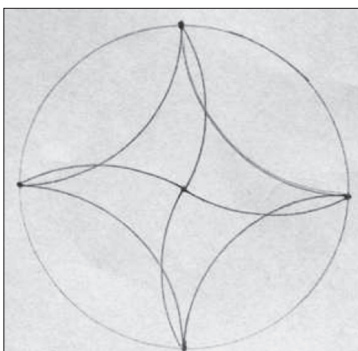
In drie stappen kom je tot een ster met 6 punten.

Vanuit die ster kun je weer lijntjes toevoegen.

Probeer onderstaande figuur ook eens.

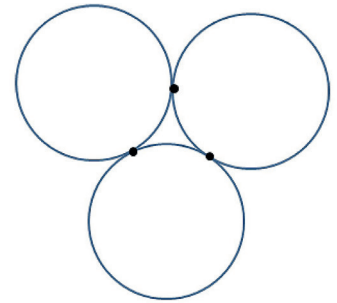

GROEP 5 EN 6

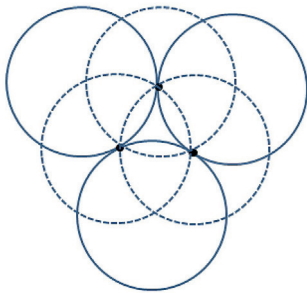
BLAD 10e Cirkelpatronen

Opdracht 4: andere cirkelfiguren

Bekijk de voorbeelden op deze bladzijde.
 Pak dan een nieuwe papieren tegel en maak een kunstwerk met cirkelpatronen op die tegel.
 Kleur je kunstwerk in. Deze tegel wordt straks tentoongesteld in het museum.

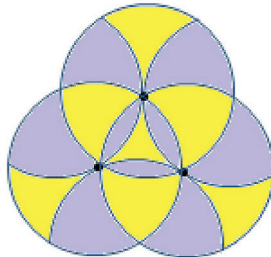
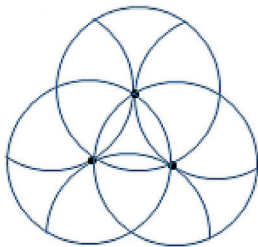

Hiernaast zie je een figuur die bestaat uit drie cirkels en drie steunpunten.
 Met deze figuur als basis zijn weer veel mooie kunstwerken te maken.

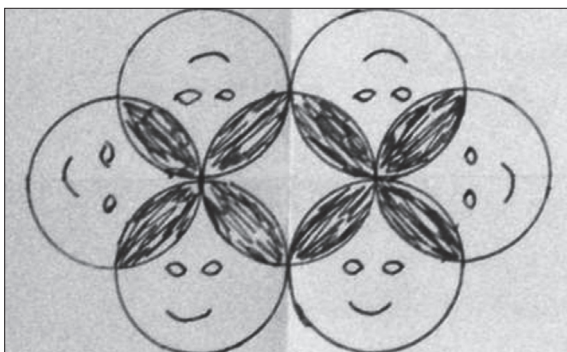
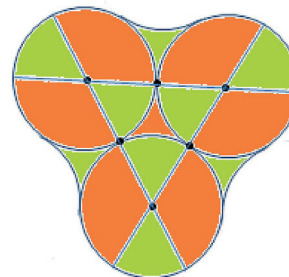

Je kunt bijvoorbeeld door de steunpunten drie cirkels tekenen en daarna de figuur inkleuren.

Of je kunt eerst boogdelen weggummen en daarna de figuur inkleuren.

Bij het kunstwerk hiernaast wordt gebruik gemaakt van drie middenstippen als extra steunpunten.

Uit hoeveel cirkels bestaat het kunstwerk hiernaast?
 Als je goed kijkt, zie je twee vouwlijnen als houvast.

GROEP 5 EN 6

DEEL 3

Keuzeactiviteit 3

Envelop-vogel (extra moeilijk)

Materiaal

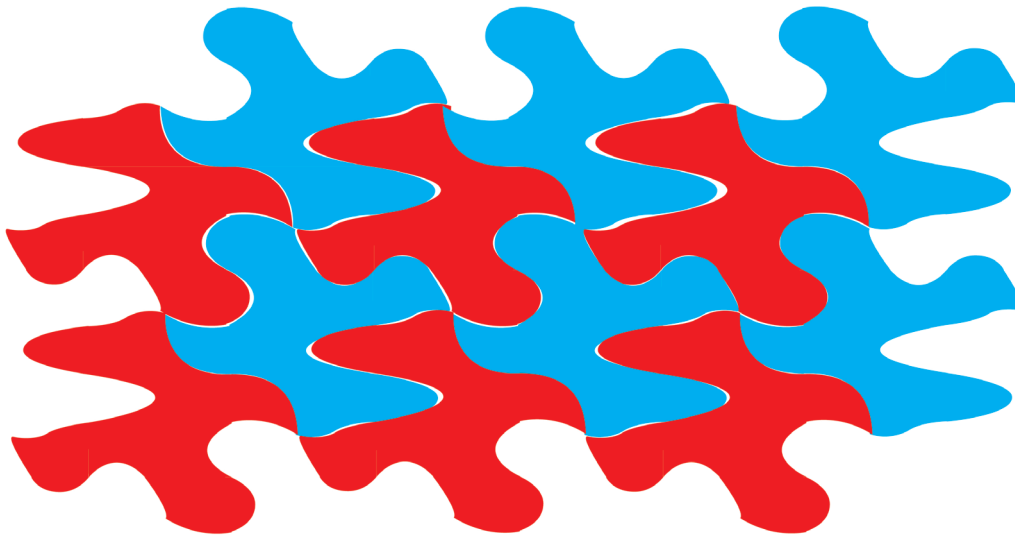
- beschrijving (downloaden van internet, zie hieronder)
- papier
- potlood
- schaar

Vorbereiding

- Maak de envelop-vogel eerst zelf. Gebruik het resultaat om kinderen te laten zien wat de bedoeling is.

Activiteit

- Laat de kinderen te werk gaan als aangegeven op <http://www.fisme.science.uu.nl/toepassingen/28215/>. Daar wordt uitgelegd hoe je een A5-envelop maakt.
- Laat de kinderen op de gemaakte envelop een tekening maken, als aangegeven op de website.
- Laat de kinderen de tekening uitknippen. Daarbij moeten ze er goed op letten dat ze alleen in de bovenkant van de envelop knippen.
- De figuur die zo ontstaat, heeft de verrassende eigenschap dat deze een sluitend en repeterend patroon oplevert, zoals hieronder in een voorbeeld te zien is.

Extra

- Deze activiteit is vooral geschikt voor de pluskinderen in groep 5 en 6 en is ook geschikt voor kinderen in groep 7 en 8.

GROEP 5 EN 6

DEEL 4 Terugblik en inrichten tentoonstelling

10 minuten

Materiaal

- de patronenkunst die de kinderen gedurende de dag gemaakt hebben
- foto's van de patronenkunst

Activiteit

- Blik met de kinderen terug op de dag en richt het gesprek daarbij op wat zij leerden over patronen. Stel daarbij bijvoorbeeld de volgende vragen:
 - *Welke patronen heb je gemaakt?*
 - *Welke patronen waren moeilijk om te maken en welke juist erg makkelijk? Waarom waren ze moeilijk of makkelijk?*
 - *Heb je iets over patronen geleerd, wat je nog niet wist?*
 - *Welke patronen vind je erg mooi geworden?*
- Bespreek hoe de tentoonstelling in de klas eruit moet gaan zien en maak een groepje verantwoordelijk voor de uitvoering van de inrichting. Richt samen met deze kinderen de tentoonstelling in.
- Plaats de foto's in een doorlopende voorstelling op het digibord of op een computer.

Extra

- Maak met de kinderen afspraken over het rondleiden van de bezoekers van de tentoonstelling. Kies een volgorde in het bekijken van de objecten, als het in het lokaal erg vol en druk is.

